

کتاب هشتم

لعل یار

یکصد و ده نکته ناب از عارف ربانی علامه سید محمد حسین حسینی طهرانی رحمۃ اللہ علیہ

محمد صادق خانی

www.ketab.ir

شماره ردیف: ۱۷۴۲

اخلاق - ۱۴۶

۱۴۰۳-۲۹

لعل یاز: یکصد و ده نکته ناب از عارف ربانی علامه سیدمحمدحسین حسینی طهرانی | محمد صادقخان

ناشر: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی * | کتاب هشتم

طرح جلد: محمدمامین محمولو | چاپ یکم، بهار ۱۴۰۳ | شمارگان: ۵۰۰ | اشراق | قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

WWW.HATIF.IR
@HATIF.IR

قم، خیابان شهید، کوی ۲۴، پلاک ۳۸، کد پستی: ۳۷۱۸۵۱۶۱۱۶
/تلفن: ۰۲۵۳۷۷۲۳۳۳۶/
همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

9786004444941

سرشناسه	حسینی طهرانی، سیدمحمدحسین، ۱۳۰۵ - ۱۳۷۴.
عنوان و نام پدیدآور	لعل یاز: یکصد و ده نکته ناب از عارف ربانی علامه سیدمحمدحسین حسینی طهرانی / محمد صادقخان.
مشخصات نشر	قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	۵۲ص: ۱۴/۵ × ۱۱ × ۱۴
فروست	مجموعه نکته‌های ناب: کتاب هشتم.
شابک	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، اشراق؛ ۱۴۶. ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۴-۲۹۴-۱
یادداشت	کتابنامه، ص: ۴۷؛ همچنین به صورت زیرنویس.
یادداشت	نمایه.
عنوان دیگر	یکصد و ده نکته ناب از عارف ربانی علامه سیدمحمدحسین حسینی طهرانی.
موضوع	حسینی طهرانی، سید محمد حسین، ۱۳۰۵ - ۱۳۷۴ - کلمات قصار.
موضوع	فقیهان شیعه - ایران - قرن ۱۴ - کلمات قصار. عرفان - کلمات قصار. اخلاق اسلامی - کلمات قصار. اسلام - کلمات قصار.
شناسه افزوده	صادقخان، محمد، ۱۳۵۸ - ، گردآورنده.
شناسه افزوده	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
رده‌بندی کنگره	ح BP۱۵۳/۵/۵۳
رده‌بندی دیویی	۳۹۲۴/۳۹۷
شماره کتابشناسی ملی	۹۶۲۸۹۶۳

فهرست مطالب

۱۱	مقدمهٔ معاونت پژوهش
۱۵	مقدمهٔ گردآورنده
۱۷	نکتهٔ یکم: توحید در قرآن
۱۷	نکتهٔ دوم: اجتهاد در مذهب شیعه
۱۷	نکتهٔ سوم: سد باب اجتهاد
۱۸	نکتهٔ چهارم: ریشه و اصل علوم تجربی
۱۸	نکتهٔ پنجم: آیات قرآن مفسر یکدیگرند
۱۸	نکتهٔ ششم: المیزان
۱۸	نکتهٔ هفتم: شیعه؛ تجلی‌گاه اسلام راستین
۱۹	نکتهٔ هشتم: جایگاه مراقبه در سیر و سلوک
۱۹	نکتهٔ نهم: کلیات مراقبه
۱۹	نکتهٔ دهم: شهود قلبی
۱۹	نکتهٔ یازدهم: راه قرآن
۱۹	نکتهٔ دوازدهم: ضرورت پرهیز از توجه استقلالی به موجودات
۲۰	نکتهٔ سیزدهم: انسان؛ اسم اعظم
۲۰	نکتهٔ چهاردهم: نظام عالم؛ نظامی حکیمانه
۲۰	نکتهٔ پانزدهم: وحی
۲۱	نکتهٔ شانزدهم: رفیق حقیقی، معرفت خداست
۲۱	نکتهٔ هفدهم: اقرار به ولایت

- نکته هجدهم: لزوم رجوع جاهل به عالم ۲۱
- نکته نوزدهم: لطافت و ویژگی های زبان عربی ۲۱
- نکته بیستم: همدوش با انسان ۲۲
- نکته بیست و یکم: یقین نه دیدن ۲۲
- نکته بیست و دوم: تفکر فلسفی ۲۲
- نکته بیست و سوم: مؤمن ۲۲
- نکته بیست و چهارم: شریعت و طریقت ۲۳
- نکته بیست و پنجم: عبودیت ۲۳
- نکته بیست و ششم: عشق و مستی در سلوک ۲۳
- نکته بیست و هفتم: کلمات ادريس علیه السلام ۲۳
- نکته بیست و هشتم: شیخ عطار نیشابوری ۲۴
- نکته بیست و نهم: سال مسلمانان ۲۴
- نکته سی ام: تاریخ ۲۴
- نکته سی و یکم: دین قویم و استوار ۲۵
- نکته سی و دوم: معروف و منکر ۲۵
- نکته سی و سوم: خودکشی ۲۵
- نکته سی و چهارم: تسلط استعمارگران ۲۵
- نکته سی و پنجم: سیمرغ و عنقا ۲۶
- نکته سی و ششم: اجتهاد ۲۶
- نکته سی و هفتم: سقراط، افلاطون و ارسطو ۲۶
- نکته سی و هشتم: وسوسه چیست؟ ۲۶
- نکته سی و نهم: کیفیت زیارت عاشورا ۲۷
- نکته چهلم: ملائکه ۲۷
- نکته چهل و یکم: دین فطرت ۲۷
- نکته چهل و دوم: شرب خمر ۲۸
- نکته چهل و سوم: شریعت ۲۸
- نکته چهل و چهارم: طهارت خاندان انبیا علیهم السلام ۲۸

- نکتهٔ چهل و پنجم: تاریخ تشیع ۲۸
- نکتهٔ چهل و ششم: توقف هنگام شبهه ۲۸
- نکتهٔ چهل و هفتم: فقیه ۲۹
- نکتهٔ چهل و هشتم: فتوا دادن ۲۹
- نکتهٔ چهل و نهم: کتاب مصباح الشریعة ۲۹
- نکتهٔ پنجاهم: فهم وحدت وجود ۲۹
- نکتهٔ پنجاه و یکم: حقوق مؤلف ۳۰
- نکتهٔ پنجاه و دوم: لزوم توأم بودن علم و عمل ۳۰
- نکتهٔ پنجاه و سوم: دعایی جهت رفع بلایا و گرفتاری‌ها و نجات از آنها ۳۰
- نکتهٔ پنجاه و چهارم: اجرای احکام ۳۰
- نکتهٔ پنجاه و پنجم: موابطه چیست؟ ۳۱
- نکتهٔ پنجاه و ششم: تقیه ۳۱
- نکتهٔ پنجاه و هفتم: تعبیر قرآن از علم فلسفه به علم حکمت ۳۱
- نکتهٔ پنجاه و هشتم: زید علیه السلام ۳۲
- نکتهٔ پنجاه و نهم: تفاوت روش ائمه علیهم السلام ۳۲
- نکتهٔ شصتم: ضرورت ارتباط با ولایت برای تکامل بشر ۳۲
- نکتهٔ شصت و یکم: ارزش انسان ۳۲
- نکتهٔ شصت و دوم: حق آزادی ۳۳
- نکتهٔ شصت و سوم: عاقبت ارتباط با جنیان ۳۳
- نکتهٔ شصت و چهارم: داستان کربلا ۳۳
- نکتهٔ شصت و پنجم: احترام و لطافت روح نوزاد ۳۴
- نکتهٔ شصت و ششم: «الله» اسم جامع ۳۴
- نکتهٔ شصت و هفتم: خیر محض ۳۴
- نکتهٔ شصت و هشتم: خطورات قلبی ۳۵
- نکتهٔ شصت و نهم: نکته‌ای کلیدی در باب دعا و توسل ۳۵
- نکتهٔ هفتادم: حضور قلب در نماز ۳۵
- نکتهٔ هفتاد و یکم: روایت عنوان بصری ۳۶

- ۳۶ نکتۀ هفتاد و دوم: نهایت سیر
- ۳۶ نکتۀ هفتاد و سوم: توسل به امام زمان علیه السلام
- ۳۶ نکتۀ هفتاد و چهارم: تشیع محی الدین بن عربی
- ۳۷ نکتۀ هفتاد و پنجم: وصول به توحید
- ۳۷ نکتۀ هفتاد و ششم: قضای حوایج
- ۳۷ نکتۀ هفتاد و هفتم: استغفار مفید
- ۳۸ نکتۀ هفتاد و هشتم: دفع دشمن
- ۳۸ نکتۀ هفتاد و نهم: نقش نغین
- ۳۸ نکتۀ هشتادم: دفع شر دشمن
- ۳۹ نکتۀ هشتاد و یکم: حروف مقطعه قرآنی
- ۳۹ نکتۀ هشتاد و دوم: معنای «نور»
- ۳۹ نکتۀ هشتاد و سوم: کلمۀ لا اله الا الله
- ۳۹ نکتۀ هشتاد و چهارم: احضار و استحضار
- ۴۰ نکتۀ هشتاد و پنجم: سیر و سیرت
- ۴۰ نکتۀ هشتاد و ششم: سُور عزائم
- ۴۰ نکتۀ هشتاد و هفتم: اسلام اکبر
- ۴۱ نکتۀ هشتاد و هشتم: اولین وظیفۀ سالک
- ۴۱ نکتۀ هشتاد و نهم: نتیجۀ مجاهده
- ۴۱ نکتۀ نودم: سالک
- ۴۱ نکتۀ نود و یکم: محاسبه
- ۴۲ نکتۀ نود و دوم: نیت
- ۴۲ نکتۀ نود و سوم: گرسنگی
- ۴۲ نکتۀ نود و چهارم: کتمان سرّ
- ۴۳ نکتۀ نود و پنجم: نفی خواطر
- ۴۳ نکتۀ نود و ششم: معنای عبرت
- ۴۳ نکتۀ نود و هفتم: حقیقت قرآن
- ۴۳ نکتۀ نود و هشتم: درجات قرآن

۴۴	نکته نودونهم: عرش
۴۴	نکته صدم: صیحه قیامت
۴۴	نکته صدویکم: مقام قرب
۴۴	نکته صدودوم: قابلیت انسان
۴۵	نکته صدوسوم: عالم آخرت
۴۵	نکته صدوچهارم: معاد جسمانی
۴۵	نکته صدوپنجم: ازل و ابد
۴۵	نکته صدوششم: معاد هر موجود
۴۶	نکته صدوهفتم: کتاب و کتابت در قرآن
۴۶	نکته صدوهشتم: اولین مصنفان در اسلام
۴۶	نکته صدونهم: قدمت هر کتاب
۴۶	نکته صدودهم: ولایت مطلقه امیرالمؤمنین <small>علیه السلام</small>
۴۷	منابع
۴۸	نمایه ها

مقدمهٔ معاونت پژوهش

حقیقت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسلهٔ مؤمنان و عالمان صادق، چه جان‌ها که در راه آن نباخته، و جاهلان و باطل‌پرستان چه توطئه‌ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلخ‌واقعیتی است مظلومیت حقیقت، و چه شیرین‌حقیقتی است این واقعیت که در مصاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرافراز است و باطل ازین رفتنی و نگونسار. این والایی و بالانشینی حقیقت، گذشته از همیشه حق، وام‌دار کوشش‌های خالصانه و پایان‌ناپذیر حقیقت‌جویانی است که بر عرصهٔ نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دانهٔ دنیا رسته‌اند، و در این میان نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و به‌ویژه اسلام و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و جانشینان برحق و گرامی او علیه السلام، برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه رسالت خطیر و بی‌نظیر خویش را بهره‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیرهٔ آن پیشوایان و عرضهٔ آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت‌پرستان حقیقت‌گریز دانسته و در این راه دیده‌ها سوده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشار فزون از شمار آثار نوشتاری و دیداری و به‌کارگیری انواع ابزارهای پیشرفتهٔ سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در عرصه‌های گوناگون برای سیطره بر جهان می‌کوشند، رسالت حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت‌دشووارتر است.

در جهان تشیع، پژوهشگران حوزوی در علوم فلسفی و کلامی، تفسیری و حدیثی، فقهی و اصولی و نظایر آن کارنامه درخشانی دارند، و تأملات ایشان بر تارک پژوهش‌های اسلامی می‌درخشد. در زمینه علوم طبیعی و تجربی و فناوری‌های جدید نیز پژوهشگران ما تلاش‌هایی چشمگیر کرده، گام‌هایی نویدبخش برداشته و به جایگاه درخور خویش در جهان نزدیک شده‌اند، و می‌کوشند تا با فعالیت‌های روزافزونشان مقام شایسته خویش را در صحنه علمی بین‌المللی باز یابند. باین همه در قلمرو پژوهش‌های علوم اجتماعی و انسانی تلاش‌های دانشمندان این مرزوبوم آن‌گونه که شایسته نظام اسلامی است به بار ننشسته و آنان گاه به ترجمه و اقتباس نظریات دیگران بسنده کرده‌اند. در این زمینه کمتر می‌توان رد پای ابتکارات و به‌ویژه خلاقیت‌های برخاسته از مبانی اسلامی را یافت و تا رسیدن به منزلت مطلوب، راهی طولانی و پرچالش در پیش است. از این روی افزون بر استنباط، استخراج، تفسیر و تبیین آموزه‌های دینی و سازمان‌دهی معارف اسلامی، کاوش در مسائل علوم انسانی و اجتماعی از دیدگاه اسلامی و تبیین آنها از مهم‌ترین اهداف و اولویت‌های مؤسسات علمی، به‌ویژه مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه است.

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام در پرتو تأییدات رهبر کبیر انقلاب اسلامی و حمایت‌های بی‌دریغ خلف صالح وی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «مدظله‌العالی» از آغاز تأسیس بر اساس سیاست‌ها و اهداف ترسیم‌شده از سوی حضرت آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی «دامت برکاته» به امر پژوهش‌های علمی و دینی اهتمام داشته و در مسیر برآوردن نیازهای فکری و دینی جامعه، به پژوهش‌های بنیادی، راهبردی و کاربردی پرداخته است. معاونت پژوهش مؤسسه برای تحقق این امر مهم، افزون بر برنامه‌ریزی و هدایت دانش‌پژوهان و پژوهشگران، در زمینه نشر آثار محققان نیز کوشیده و بحمدالله تاکنون آثار ارزنده‌ای را در حد توان خود به جامعه اسلامی تقدیم کرده است.

کتاب پیش روی، پژوهشی است در قلمرو عرفان و اخلاق اسلامی که با تلاش پژوهشگر ارجمند آقای محمد صادق خانی نگارش یافته است. هدف اصلی نویسنده ارائه توصیه‌ها و نکات عرفانی و اخلاقی برای علاقه‌مندان آموزه‌های ناب اسلام است.

معاونت پژوهش از مؤلف محترم، حجج الاسلام والمسلمین آقایان حسین مظفری و حسین احمدی حسین آبادی که با مطالعه و ارائه نظرات سودمندشان، بر اتقان و غنای اثر افزوده‌اند، صمیمانه سپاسگزاری می‌کند و توفیق روزافزون ایشان را از خداوند متعال خواستار است.

معاونت پژوهش

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

مقدمه گردآورنده

بسم الله الرحمن الرحيم

خير الكلام ما قلّ ودلّ.

مهم‌ترین مطلب یا یکی از مهم‌ترین مطالب در زندگی انسان، داشتن فرهنگ الهی و اسلامی است و وجهه همت همه انبیا و اولیای الهی، ایجاد فرهنگ توحیدی و الهی و اسلامی بوده است؛ زیرا تا فرهنگ و اعتقادات آدمی صحیح نباشد نمی‌تواند جانشین خداوند در زمین باشد، و در غیر این صورت، جامعه‌ای علم شکل نخواهد گرفت؛ به‌ویژه در عصر حاضر که کشور ما آماج حمله‌های فرهنگی بسیار از جانب دشمنان قرار گرفته و شیاطین و مستکبران که بهترین ابزارهای تبلیغاتی ارتباط جمعی در اختیار آنهاست، فرهنگ اسلامی و مابقی ما را هدف گرفته و می‌خواهند این نعمت بزرگ را از ملت عزیزمان بگیرند. البته علمای همیشه‌بیدار اسلام بی‌کار ننشسته و با تمام وجود، وظیفه خطیر و مهم آگاهی‌بخشی به مردم و به‌ویژه نسل جوان را به عهده گرفته و این کار را به بهترین وجه انجام داده‌اند. نهایت اینکه وظیفه ما این است که برای فهم فرهنگ الهی به این عالمان بصیر و آثار آنها مراجعه کنیم، نه اینکه حتی اسلام و فرهنگ اسلامی را نیز از غرب و بیگانگان بگیریم، و حال آنکه آثار علمای ما مملو از حقایق و فرهنگ زلال اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام است:

سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد / آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد
گوهری کز صدف کون و مکان بیرون بود / طلب از گم‌شدگان لب دریا می‌کرد
با توجه به اشتغالات گوناگون مردم و به‌ویژه نسل جوان و همچنین

کم حوصلگی آنان در زمینه مطالعه کتاب‌های مفصل و پر حجم و علاقه به مطالعه آثار حاوی نکات مهم و کلیدی، تألیف کتبی با این خصوصیات ضرورتی اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. براین اساس، این فقیر الی‌الله، بر خود لازم دانستم که نکاتی را از آثار علما و بزرگان دین انتخاب کنم و در قالب کتاب‌هایی کم حجم و سبک که در سفر و حضر قابل استفاده باشد به اهل فضل و معرفت تقدیم بدارم. کتاب نخست از این مجموعه کتاب‌ها، ۱۱۰ نکته برگزیده، به عدد نام مبارک باب مدینه علم، امام الكل فی الكل، حضرت اسدالله الغالب، امیر المؤمنین علی بن ابی‌طالب علیه السلام از آثار ماندگار و مبارک عارف الهی و فیلسوف ربانی، علامه سید محمد حسین حسینی طهرانی رحمته الله به نام لعل یار می‌باشد.

امیدوارم رضا به دستورهای خداوند، نقش جانمان، و نور الهی، هدایتگر راهمان باشد: وما توفیقی الا بالله علیه توکلت والیه انیب وصلى الله على محمد وآله الطاهرين المعصومين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين والحمد لله رب العالمين.

محمد صادق‌خان

شماره ۱۱ / ۵ / ۱۳۹۱ هـ. ش

ایلام